

Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego
Katedra Historii Języka i Dialektologii WP UJ

Konferencja

**Historia języka i dialektologia
w nowych kontekstach interpretacyjnych**

In memoriam Mieczisłai Karaś

Kraków, 20–21 października 2017 r.

Program konferencji

20 października (piątek)

9.00–9.30 Rejestracja uczestników, hol przed Biblioteką Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1. piętro, ul. Jagiellońska 15

Miejsce obrad plenarnych: SALA LIBRARIA, COLLEGIUM MAIUS UJ

9.30–10.00

Otwarcie konferencji i przywitanie gości

Wystąpienie Prorektora Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. dra hab. **Jacka Popiela**

Wystąpienie Dziekana Wydziału Polonistyki i Kierownika Katedry Historii Języka i Dialektologii WP UJ prof. dr hab. **Renaty Przybylskiej**

Wystąpienie **Marty Barańskiej** i **Wojciecha Karasia**

OBRADY PLENARNE

10.00–10.20 prof. dr hab. **Bogusław Dunaj** (UJ), *Profesor Mieczysław Karaś – nauczyciel, przełożony, człowiek*

10.20–10.40 prof. dr hab. **Joanna Okoniowa** (IJP PAN), *Interdyscyplinarność w analizie tekstów staropolskich (na podstawie dzieła Erazma Sykstusa, O ciepłach we Śkle)*

10.40–11.00 prof. dr hab. **Jerzy Reichan** (IJP PAN), *Profesor Mieczysław Karaś jako dialektolog*

11.00 – 11.20 dr **Maria Madej** (UJ), *O Słowniku wymowy polskiej – po latach*

Dyskusja (11.20–11.40)
Przerwa na kawę (11.40–12.10)

12.10 – 12.30 dr hab. **Zofia Cygal-Krupa**, prof. UJ (UJ), *Profesor Mieczysław Karasiewicz jako współtwórca historii polskiej leksykografii siedemnastego wieku*

12.30 – 12.50 prof. dr hab. **Jadwiga Kowalikowa** (UJ), *Wiedza o dialektach z perspektywy celów i potrzeb edukacji*

12.50–13.10 prof. dr hab. **Aleksander Zajda** (UJ), *Analiza a synteza w rozwoju słownictwa polskiego*

13.10 – 13.30 prof. dr hab. **Władysław Miodunka** (UJ), *Historia pewnego pomysłu prof. Karasia: 50 lat krakowskiej glottodydaktyki polonistycznej*

Dyskusja (13.30–14.00)

Przerwa obiadowa (14.00–15.00)

OBRADY W SEKCJACH A, B, C, D (15.00–19.00)

SEKCJA A (ul. Golebia 20, s. 18)

15.00–15.20 prof. dr hab. **Krystyna Kowalik** (UP), *Gwara lasowska w pracach Profesora Mieczysława Karasia i w publikacjach 2. połowy XX i początku XXI wieku*

15.20–15.40 dr hab. **Irena Jaros**, prof. UŁ (UŁ), *Jak współcześnie badać słowotwórstwo w gwarach?*

15.40–16.00 dr hab. **Barbara Grabka** (IJP PAN), *Metodologiczne założenia leksykografii gwarowej w ujęciu Mieczysława Karasia i współcześnie*

16.00–16.20 dr **Krystyna Data** (IJP PAN), *O czym mówią prace napisane pod kierunkiem Profesora Mieczysława Karasia*

16.20–16.40 dr **Joanna Duska** (IJP PAN), *O figach podawanych Krystusowi w Rozmyślaniu przemyskim*

Dyskusja (16.40–17.00)

Przerwa na kawę (17.00–17.20)

17.20–17.40 prof. dr hab. **Jerzy Sierociuk** (UAM), *Stan udokumentowania dialektu wielkopolskiego*

17.40–18.00 dr hab. **Helena Grochola-Szczepanek**, prof. IJP PAN (IJP PAN), *Transkrypcja języka mieszkańców wsi w aplikacji ELAN*

18.00–18.20 dr **Justyna Garczyńska** (UW), *Akustyczna baza danych gwar mazowieckich. Wokalizm*

18.20–18.40 dr **Justyna Kobus** (UAM), Mianownik liczby mnogiej typu *bracio, wujcio, muzykańcio* w materiałach do *Atlasu języka i kultury ludowej Wielkopolski*

Dyskusja (18.40–19.00)

SEKCJA B (ul. Gołębia 20, s. 19)

15.00–15.20 prof. dr hab. **Władysław Śliwiński** (UJ), *Poetyckie konstrukcje nominalne XVII wieku w tradycji polskiego wiersza*

15.20–15.40 dr hab. **Agnieszka Sieradzka-Mruk** (UJ), *Kategoria superlatywu w dawnych i współczesnych tekstach nabożeństwa drogi krzyżowej*

15.40–16.00 dr **Beata Raszevska-Żurek** (IS PAN), *O próbach odtworzenia dawnego pojmowania wartości na przykładzie OBYCZAJU w czasach staro- i średniopolskich*

16.00–16.20 dr **Sylwia Pręcerek-Kisielak** (UJ), *Określenia mężczyzn w historii języka polskiego*

16.20–16.40 mgr **Liubou Padporynava** (Białoruski Uniwersytet Państwowy), *Zmiany semantyki morfemów rdzeniowych a spowodowane nimi zmiany motywacji zachodniosłowiańskich fitonimów gwarowych*

Dyskusja (16.40–17.00)

Przerwa na kawę (17.00–17.20)

17.20–17.40 dr hab. **Maria Trawińska** (IS PAN), *Język polski XV wieku. Kwestie źródłowe i metodyczne*

17.40–18.00 dr hab. **Marek Osiewicz** (UAM), *Techniczne uwarunkowania wariantywności fonetycznej poświadczonej w polskich drukach XVI-wiecznych (na przykładzie obocznych form leksemu miesce)*

18.00–18.20 dr **Barbara Batko-Tokarz** (UJ), *Jakie znaczenie ma kolejność i układ pól w słownikach tematycznych (ze szczególnym uwzględnieniem słowników historycznych i gwarowych)*

18.20–18.40 mgr **Mariusz Frodyma** (IJP PAN), *Polsko-laciński słowniczek z około 1450 r. (z rękopisu BJ 2455)*

Dyskusja (18.40–19.00)

SEKCJA C (ul. Gołębia 20, s. 22)

15.00–15.20 prof. dr hab. **Tadeusz Lewaszkiewicz** (UAM), *Kresowe ł, kresowe h dźwięczne, kresowe półmiękkie s', z', c', x' – mity i fakty*

15.20–15.40 prof. dr. **Jan Fellerer** (Uniwersytet w Oksfordzie), *Gwara mieszana: Próba sprecyzowania pojęcia na podstawie cech składniowych polszczyzny południowokresowej Lwowa sprzed 1939 roku*

15.40–16.00 dr hab. **Katarzyna Sicińska** (UŁ), *Z historii i metodologii badań nad polszczyzną południowokresową XVII i XVIII wieku*

16.00–16.20 dr hab. **Kazimierz Sikora** (UJ), *Pozostałości polskiego dialektu północnokresowego na Łotwie (rekonesans)*

16.20–16.40 dr **Katarzyna Konczewska** (Grodno), *Metryki parafii usnarskiej jako źródło do badań obrazu onomastycznego dawnego powiatu grodzieńskiego*

Dyskusja (16.40–17.00)

Przerwa na kawę (17.00–17.20)

17.20–17.40 doc. **Elena Syanova** (RAN), *Лексика народной медицины в русско-украинских говорах (по материалам говоров Воронежской области Российской Федерации)*

17.40–18.00 dr hab. **Lidia Przymuszała** (UO), *Motywacja gwarowych nazw zup (na przykładzie materiału śląskiego)*

18.00–18.20 dr hab. **Maciej Rak** (UJ), *Niepile ręce i inne przykłady ludowej terminologii prawniczej*

18.20–18.40 dr **Agata Kwaśnicka-Janowicz**, dr **Patrycja Pałka** (UJ), *Od struktur składniowych do dekompozycji semantycznej staropolskich terminów bartniczych*

Dyskusja (18.40–19.00)

SEKCJA D (ul. Gołębia 20, s. 21)

15.00–15.20 dr hab. **Zbigniew Babik** (UJ), *Tzw. kwerenda UN-owska – próba spojrzenia po sześćdziesięciu latach (z Mieczysławem Karasiem w tle)*

15.20–15.40 dr hab. **Ewa Młynarczyk**, prof. UP (UP), *Dawne nazwy stowarzyszeń w nowych kontekstach interpretacyjnych*

15.40–16.00 dr **Ewa Horyń** (UP), *Dawne i współczesne nazewnictwo miejskie Bochni i Wieliczki zwiernictwem materialnego dziedzictwa kulturowego*

16.00–16.20 dr **Agnieszka Jurczyńska-Kłosok** (Koło Przewodników Tatrzańskich, Kraków), *Ile gwary w toponimach? Analiza współcześnie tworzonych tatrzańskich nazw własnych*

16.20–16.40 dr **Zofia Kubiszyn-Mędrala** (UJ), *Nazewnictwo osobowe w Księdze sądowej państwa żywieckiego 1681–1773*

Dyskusja (16.40–17.00)

Przerwa na kawę (17.00–17.20)

17.20–17.40 prof. dr hab. **Anna Tyrpa** (IJP PAN), *Giaury, goje, gadzie i gorole – my i reszta świata*

17.40–18.00 dr **Donata Ochmann** (UJ), *Falszywe regionalizmy – leksyka regionalna na nowo odczytana*

18.00–18.20 dr **Krzysztof Kołatka** (UKW), *Gwara ludowa jako komponent tożsamości regionalnej mieszkańców Krajny*

18.20–18.40 mgr **Barbara Żebrowska** (UJ), *„Góralskie” drinki – funkcje gwary podhalańskiej*

Dyskusja (18.40–19.00)

UROCZYSTA KOLACJA (19.30)

21 października (sobota)

8.00 Msza święta za śp. Annę i Mieczysława Karasiów, Kolegiata Akademicka św. Anny

8.30 Złożenie kwiatów na grobie śp. Mieczysława Karasia przez delegację konferencyjną i przedstawicieli Koła Językoznawców Studentów UJ im. Mieczysława Karasia

OBRADY W SEKCJACH A, B (9.00–12.50)

SEKCJA A (ul. Gołębia 20, s. 19)

9.00–9.20 dr hab. **Rafał Zarębski** (UŁ), *Polszczyzna w XVII-wiecznym pamiętniku F. P. Dalairaca pt. Les anecdotes de Pologne ou memoires secrets du regne de Jeans Sobieski III du nom*

9.20–9.40 dr **Beata Kaczmarczyk** (UWr), *Pozycja języka polskiego w Metryce Koronnej za panowania Zygmunta Augusta*

9.40–10.00 dr **Błażej Osowski** (UAM), *Pismo zanurzone w słowie. Przejawy dwóch typów kultury komunikacji w wielkopolskich inwentarzach z 2. połowy XVIII wieku*

10.00–10.20 dr **Dorota Adamiec** (IJP PAN), *Słownictwo geograficzne w polskich podręcznikach geografii w XVIII wieku*

Dyskusja (10.20–10.40)

Przerwa na kawę (10.40–11.10)

11.10–11.30 dr **Izabela Ejsmunt-Wieczorek** (UŁ), *Werbalna kategoria kreatywna a aspekt i rezultat czynności*

11.30–11.50 dr **Renata Bronikowska** (IJP PAN), *Semantyczne ograniczenia przymiotników występujących w konstrukcjach predykatywnych w dawnej polszczyźnie – na podstawie analizy korpusowej*

11.50–12.10 dr **Krzysztof Waśkowski** (PPWSZ), *Dylematy badawcze w analizie staropolskich zestawień leksykalnych*

12.10–12.30 mgr **Magdalena Wismont** (UŁ), *„O dzisiejszej polszczyźnie” – z perspektywy. Słownictwo „nowe” dla Profesora Mieczysława Karasia współcześnie, czyli co się stało ze słowami w ciągu 45 lat*

Dyskusja (12.30–12.50)

SEKCJA B (ul. Gołębia 20, s. 22)

9.00–9.20 prof. dr hab. **Halina Karaś** (UW), *Planowany korpus gwar polskich – problemy metodologiczne*

9.20–9.40 dr hab. **Stanisław Cygan**, prof. UJK (UJK), *Prasa lokalna jako źródło do badań dialektologicznych (na przykładzie kieleckich „Przemian”)*

9.40–10.00 dr **Artur Czesak** (Kraków), *Gdzie jesteś, gwaro?*

10.00–10.20 dr **Beata Ziajka** (UJ), *Znaczenie źródeł leksykograficznych dla przeprowadzanych współcześnie wywiadów dialektologicznych*

Dyskusja (10.20–10.40)

Przerwa na kawę (10.40–11.10)

11.10–11.30 dr **Olga Krylova** (RAN), *Отражение культуры Русского Севера в диалектной фразеологии (на материале диалектных словарей русского языка)*

11.30–11.50 dr **Anna Oczko** (UJ), *Rumuńskie elementy leksykalne w dialekcie małopolskim na przykładzie gwary orawskiej*

11.50–12.10 dr **Anna Piechnik** (UJ), *Stopień znajomości niektórych gwarowych ekspresywizmów osobowych przez młodych mieszkańców wsi*

12.10–12.30 dr **Emil Popławski** (IJP PAN), *Służba w gospodarstwie na wsi jako temat przysłów kalendarzowych*

Dyskusja (12.30–12.50)

Przerwa na kawę (12.50–13.00)

OBRADY PLENARNE

(ul. Gołębia 20, s. 22)

13.00–13.20 prof. dr hab. **Halina Pelcowa** (UMCS), *Krakowska szkoła dialektologiczna a współczesne badania gwar*

13.20–13.40 dr **Jan Godyń** (UJ), *O mało znanym nowatorskim eksperymencie dydaktycznym Mieczysława Karasia jako wyrazie pewnej aktualnej do dziś idei badawczej*

13.40–14.00 prof. dr hab. **Janina Labocha** (UJ), *Składnia gwarowa w badaniach językoznawczych*

14.00 – 14.20 prof. dr hab. **Halina Kurek** (UJ), *Słownictwo gwarowe w epoce globalizacji*

14.20–14.40 prof. dr hab. **Bogdan Walczak** (Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim), *Mieczysław Karas o języku osobniczym*

14.40–15.00 prof. dr hab. **Józef Kąs** (UJ), *Gwary orawskie w badaniach Profesora Mieczysława Karasia*

15.00–15.20 prof. dr hab. **Renata Przybylska** (UJ), *Przymyki w nazwach topograficznych*

Dyskusja
Zamknięcie konferencji